

ДІЯЛЬНІСТЬ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА НАДБАНЬ СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

У статті узагальнюється найкращий досвід навчання, виховання і розвитку творчої молоді України в умовах навчальної та позанавчальної діяльності, спрямованої на інтеріоризацію вітчизняних та світових культурних цінностей. Особлива увага в дослідженні приділяється роботі спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів, музичних училищ та консерваторій, міжнародних музичних академій, фірм звукозапису, за сприянням яких проводяться різноманітні музичні вітчизняні і міжнародні фестивалі і конкурси.

Ключові слова: творча молодь, обдарована особистість, вітчизняні і міжнародні фестивалі та конкурси.

Інтеріоризація культурних цінностей обдарованої особистості передбачає засвоєння найкращих надбань українського народу та сучасної цивілізації. Дослідження діяльності творчої молоді України, в якій особливе місце посідають традиції, накопичені попередніми поколіннями видатних вітчизняних митців, є актуальною проблемою сучасності. Основним завданням нашого дослідження стало узагальнення найкращого досвіду навчання, виховання і розвитку творчої молоді в умовах навчальної та позанавчальної діяльності, спрямованої на інтеріоризацію вітчизняних та світових культурних цінностей.

У джерел струнного відділення Дніпропетровської консерваторії ім. Глінки стояли непересічні музиканти – Ф. Генрихович-Ямпольський, Я. А. Застрабський та ін. Традиції музичної культури Дніпропетровщини продовжили їх вихованці – обдаровані музиканти, серед яких М.Б. Ліберман – випускник Дніпропетровського музичного училища та музичної школи при ньому, а після – Московської консерваторії класу Д.Ф. Ойстраха. Матвій Борисович пропрацював у Дніпропетровську 17 років. Йому також вдалося виховати плеяду видатних музикантів [2].

У класі М.Б. Лібермана у ДМШ №1 при Дніпропетровському музичному училищі з 1965 по 1966 р. навчався Олександр Брусилівський. Він є лауреатом міжнародних конкурсів, включаючи Гран-прі та спеціальний Приз ім. Альбера Руселя на конкурсі ім. Жана Тибо, професором консерваторії у Версалі, артистичним директором фестивалів камерної музики «Міст Олександра III (фестиваль французької музики у Москві та Парижі), «Les Notes Blanches» в Куршевелі (Франція), «Randonnees Musicales en Essonne» и «Les Heures concertantes de Touraine», міжнародної музичної академії «Masters de pontlevoeu» (Франція), а також арт-директором фірми звукозапису «Suoni e Colori» («Звуки і кольори»). Також А. Брусилівський виступає засновником міжнародного конкурсу скрипалів імені Ю. Янкелевича в Омську. Коли йому було 12 років, він вчився у Лібермана. Батько хлопчика доклав неймовірні зусилля для того, щоб їх родина змогла переїхати до Дніпропетровську, і син потрапив до класу видатного музиканта і педагога Лібермана. Однак навчання виявилось недовгим, оскільки Матвій Борисович по закінченню навчального року отримав запрошення до Новосибірської консерваторії, куди кликав з собою переїхати родину Брусилівських. Коли мама Олександра відмовилась їхати до Сибіру, він написав своєму обдарованому учню рекомендацію на прослуховування у Ю. І. Янкелевича (професору Московської консерваторії), котрого вважав одним з найкращих педагогів країни. В своїх спогадах про Лібермана, Брусилівський відмічає, що «... до кожного із своїх студентів Матвій Борисович ставився з неймовірною увагою, кожен з нас був оточений теплом і турботою, за творчим розвитком кожного із своїх учнів він слідкував з пристрасною увагою. Любов ця завжди була взаємною...» [2, 109].

Ще один учень М.Б. Лібермана – це Вадим Козін, котрий навчався в його класі у

Дніпропетровському музичному училищі ім. М. І. Глінки з 1962 по 1964 рік. Він є заслуженим діячем мистецтв України, професором національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, академіком Української міжнародної академії оригінальних ідей. В. Козин згадує незабутню зустріч з Матвієм Борисовичем, коли він привіз до Києва новосибірських студентів свого класу: «Особливо сильне враження справив концерт Л. Мауера для чотирьох скрипок. Виконання було настільки досконалим, що його можна було записувати на плівку прямо із концертного залу ...» [2, 114].

Серед учнів М.Б. Лібермана такі видатні діячі та виконавці, як: Анатолій Баженов, Анатолій Бабицький, Михаїл Бялик, Ольга Марченко, Олександр Тростянський, Олександр Шустін, Геннадій Коган, Олександр Павловський, Сергій Бреслер та інші, які здійснили великий внесок у розвиток національного та світового музичного мистецтва. Таких прикладів спадкоємності у підготовці видатних музикантів в Україні існує багато.

Велике значення у розвитку обдарованої особистості має заохочення її до творчості, створення необхідних умов для розвитку її талантів. В Україні діють безкоштовні спеціалізовані школи світового рівня, в яких готують талановитих музикантів та художників. Переважна більшість учнів таких шкіл є лауреатами міжнародних конкурсів.

В умовах музичних спеціалізованих навчальних закладів обдарованими дітьми та молоддю України успішно реалізуються культурні цінності та духовні надбання сучасної цивілізації. В культурно-освітньому просторі України діють такі унікальні професійні центри дитячої музичної творчості – Київська, Львівська, Одеська, Харківська школи. Їх плідна діяльність протягом ХХ-го та на початку ХХІ століть принесла вагомі досягнення на національному та світовому рівнях музичної культури. Київська середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. М.В. Лисенка – один з провідних закладів України, а також усього Східноєвропейського регіону в галузі підготовки музикантів-виконавців концертного профілю високої кваліфікації.

Навчатися в спеціалізованих школах України мають можливість найбільш обдаровані діти, незалежно від місця їх проживання. У разі потреби дітям надається житло в інтернатах, які знаходяться поряд з навчальними закладами. Навчання та проживання безкоштовне, так як школи державні. Однак потрапити в спеціалізовані музичні школи досить важко. За гроші сюди поступити неможливо, адже єдина вимога до абітурієнтів — це музична обдарованість та успішне проходження відбіркових конкурсів. Осилити складну програму навчання у школи здатний не кожен, навіть надзвичайно здібний учень. Окрім загальноосвітньої програми, більше 5 годин на день присвячується грі на своєму профільному інструменті. У дітей майже не залишається часу на інші захоплення, крім музики. Музика виступає для обдарованих музикантів головною культурною цінністю впродовж усього життя.

Як зазначає Ольга Савицька – заступник директора з навчально-виховної роботи спеціалізованої музичної школи імені Лисенка, дитина, яка не справляється з навчальною програмою закладу, у кінці року може бути відрахована. Адже на вакантне місце можуть претендувати учні з інших шкіл, виключно на конкурсній основі.

Відпрацьована в школі система професійної музичної освіти відрізняється гнучким підходом до особистості кожного учня і складається з найбільш сучасних досягнень української та зарубіжної педагогіки. В спеціалізованій музичній школі традиційно працюють найкращі музиканти м.Києва. В різні роки до педагогічного складу входили такі відомі майстри музичного мистецтва, як К. Михайлов, А. Луфер, А. Янкелевич, В. Яблонський та ін. Багато з них створили відомі авторські школи. До викладання в школі також запрошуються провідні музиканти з інших установ та закладів України – солісти Національної опери та Національної філармонії України, Національного симфонічного оркестру та ін.

За часи свого існування КССМШ ім. М.В. Лисенка підготувала більше 2000 переможців міжнародних всеукраїнських музичних конкурсів з усіх виконавських спеціальностей, які проходили в різних країнах Європи, Азії та Америки. Молоде покоління обдарованих музикантів кожного року приймає участь та отримує премії на конкурсах, як в Україні, так і в Німеччині, Франції, Італії, Англії, Греції, Канаді, Японії, США, Чехії, Польщі,

Росії та ін. країнах світу. Професійні досягнення учнів школи багато в чому пояснюються не лише давніми традиціями, але й тим, що тут на практиці реалізована найбільш ефективна форма підготовки музикантів високої кваліфікації: їх навчання в системі «Школа-вуз», що відповідає світовим стандартам.

Школою підготовлено багато відомих народних та заслужених артистів України, лауреатів міжнародних конкурсів, відомих діячів музичного мистецтва. Серед них: І. Шамо, Я. Френкель, Л. Дичко, Р. Лисенко, М. Степаненко, В. Горань, О. Дмитренко, В. Бистряков, Т. Петриненко, П. Зібров та багато інших.

Львівська середня спеціалізована музична школа інтернат ім. Соломії Крушельницької відома своїми глибокими традиціями, витоки яких знаходимо ще з XVIII–XIX ст. Історія ЛССМШ ім. Крушельницької XX–XXI ст. пов'язана з іменами таких видатних музикантів як В. Барвінський, А. Кос-Анатольський, Н. Колеса, Л. Божко, С. Ганич, Д. Герасимович, Е. Чуприк та ін. Відомі випускники працюють не лише в Україні, але й за кордоном. Це композитори – М. Скорик, Б. Фельц, А. Корчинський, В. Беседіна, О. Бодіна, Н. Швець-Савицька та ін.

У 2013 р. Одеська середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. професора П. Столярського відмітила своє 80-річчя. Школа носить ім'я видатного оркестранта та педагога. У 1911 році Столярським в Одесі були відкриті музичні класи у приватній школі, в якій навчали обдарованих дітей грі на скрипці. Його педагогічні методи проросли видатними результатами. Д. Ойстрах, Е. Гилельс, Б. Гольдштейн, В. Климов, Р. Файн, С. Снитковський, М. Вайман, П. Верніков та інші – це імена раних поколінь, які на сьогодні виступають легендою світового скрипальського мистецтва.

Неможливо перерахувати усі нагороди, які за час існування школи отримали лауреати школи, котрих більше 3000. На сьогоднішній день тут здійснюється активна і різнопланова діяльність як учнів, так і педагогів, спрямована на розвиток та інтеріоризацію культурних цінностей національної та світової культури.

Історія Харківської середньої спеціалізованої школи-інтернату почалася у 1933 році. На початку 90-х рр. XX ст. за ініціативою колективу школи виникло декілька масштабних музичних проєктів міжнародного значення. Перший з них – конкурс юних піаністів Володимира Крайнева (поч. 1992 р.), фундатором якого виступив заслужений діяч мистецтв України, професор В.Н. Алтухов, котрий з 1984 р. очолив Харківську середню спеціалізовану школу-інтернат. В 1997 р. Конкурс увійшов в Європейський Союз молодіжних музичних конкурсів (ЕМСУ), що свідчить про його високий міжнародний статус.

Одним з яскравих прикладів становлення видатного піаніста є творчий шлях В.В. Крайнева, який пов'язаний з його вступом до Центральної музичної школи-десятирічки післявоєнного Харкова. До сьогоднішнього дня цей спеціалізований навчальний заклад зберіг багаті традиції виховання обдарованих музикантів.

В школі згадують, як ще в шестирічному віці вундеркінд Вова Крайнев вправно виконував п'єсу Кніппера «Полюшко-поле» та співав романс Хреннікова «Как соловей о розе», а пізніше навіть «Соловья» Алябєєва чудово виспівував високим дискантом, з усіма колоратурами. На першому своєму іспиті в музичній школі учень М. В. Ітіної (дуже відомого в Харкові педагога) Крайнев віртуозно виконував «Танец маленьких лебедей» і відразу увійшов до групи вундеркіндів. У другому класі обдарований хлопчик майстерно виконав п'єсу «Утро в пионерском лагере» Н. Сильванського (також учня М.В. Ітіної). У 10-річному віці Володимир вже грав Перший концерт для фортепіано Бетховена з симфонічним оркестром Харківської філармонії під керівництвом його талановитого головного диригента Ізраїля Гусмана. А після восьмого класу музичної школи-десятирічки Харкова був прийнятий до дев'ятого класу Центральної музичної школи (ЦМШ) при Московській консерваторії до класу А. С. Сумбатьян [1, 6-7].

У 2013 р. колектив школи відмітив свій 70-річний ювілей. За роки існування школа створила чітку систему музичного виховання обдарованих дітей, починаючи з 5-го віку до рівня студентів вищого навчального закладу. Це стало можливим завдячуючи діяльності багатьох видатних музикантів-педагогів. Колектив пишається співробітництвом з піаністами

Р. Горовець, Б. Скловським, М. Хазановським, Н. Гольдингер, Б. Юхт та ін. Випускники школи виступають лауреатами міжнародних конкурсів. Серед них: В. Фейгін, В. Селицький, В. Сечкін, В. Самошко, О. Романовський, В. Соколов, В. Лемищенко та ін. На сьогодні плідна діяльність Київської, Львівської, Одеської та Харківської школи принесла вагомі досягнення на національному та світовому рівнях музичної культури. У Київській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті ім. М.В. Лисенка збережена традиція участі молодого покоління обдарованих музикантів на конкурсах, як в Україні, так і в Німеччині, Франції, Італії, Англії, Греції, Канаді, Японії, США, Чехії, Польщі, Росії та ін. країнах світу, де вони стають лауреатами різноманітних премій.

У школі як і раніше працюють найкращі музиканти м. Києва. У різні роки до педагогічного складу входили такі відомі майстри музичного мистецтва, як К. Михайлов, А. Луфер, А. Янкелевич, В. Яблонський та ін.

На сьогодні Львівська середня спеціалізована музична школа інтернат ім. Соломії Крушельницької відома своїми переможцями. Відомі випускники працюють не лише в Україні, але й за кордоном. Це композитори – М. Скорик, Б. Фельц, А. Корчинський, В. Беседіна, О. Бодіна, Н. Швець-Савицька та ін.

Одеська середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. професора П. Столярського. На сьогодні тут здійснюється активна і різнопланова діяльність як учнів, так і педагогів, спрямована на розвиток та інтеріоризацію культурних цінностей національної та світової культури.

У 1994 році у столиці України на березі Дніпра було створено Київську дитячу академію мистецтв, яка стала втіленою мрією відомого українського композитора, педагога, ученого, професора, народного артиста України, члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук України М. Чембержі. Оригінальна концепція безперервної професійної освіти є ефективною моделлю, коли в одному навчальному закладі обдарована дитина проходить від початкової до вищої освіти. У таких умовах діє міцний міждисциплінарний зв'язок, який інтелектуально збагачує особистість, де все концентрується з самого початку на одну мету – підготувати високопрофесійного фахівця з вищою освітою. У КДАМ на відповідних факультетах здійснюється підготовка фахівців з п'яти напрямків: музичне мистецтво, театральне мистецтво, образотворче мистецтво, хореографія, естрадне мистецтво. Студенти мають можливість обирати з надзвичайно широкого спектру спеціалізацій – тільки на факультеті музичного мистецтва їх налічується до дев'яти. Сама ідея поєднання різних мистецьких спеціальностей в одному навчальному закладі виникла у результаті осмислення особливостей сучасної соціокультурної ситуації, коли синтез мистецтв у сучасній художній практиці набуває величезного значення. Щоденне занурення майбутнього фахівця у світ суміжних видів мистецтв, спілкування представників різних мистецьких спеціальностей сприяє поглибленню змісту освіти, взаємозбагаченню представників різних мистецьких професій, уможлиблює здійснення спільних проектів через систему міжфакультетних зв'язків. Ідея ранньої професіоналізації реалізується в академії у різних формах, які, по суті, пронизують весь навчальний процес. Згідно з нею вихованці КДАК не просто готують себе до наступного – «дорослого» – життя, а й розпочинають професійну роботу вже у процесі навчання, що сприяє заохоченню їх до художньої творчості, яка стає важливою складовою їх академічного життя.

Велике значення в інтеріоризації культурних цінностей обдарованої особистості має проведення різноманітних фестивалів та конкурсів. Наприклад, у Всеукраїнському фестивалі дитячої та юнацької виконавчої майстерності «Акорди Хортиці» у 2014 році брали участь більше 500 обдарованих дітей із Запорізької області, Києва, Одеси, Полтави, Кіровограда, Донецька, Дніпропетровська, Харкова, Полтави, АР Крим, Росії (Москва, Санкт-Петербург), Сербії, Грузії, Південної Кореї. У програмі фестивалю були представлені номінації: соліст з оркестром; фортепіано та духові інструменти; виконавці на народних, струнно-смічкових інструментах; ансамблі; вокалісти; бандуристи; скрипалі; виконавці естрадних та духових інструментів; дуєтів піаністів; акордеоністів.

У рамках фестивалю проводився відкритий конкурс: юних композиторів.

На шостому Міжнародному джазовому фестивалі (2007 р., м. Київ), який пройшов за підтримки посольств в Україні Румунії, Німеччини та Литви на сцені театру оперети, європейські зірки разом з своїми українськими колегами-музикантами представили імпровізації у етностилі. Музиканти з США та шести країн Європи запрошували до свого складу не лише відомих українських виконавців, але й тих, які нещодавно поповнили новоутворені джазові колективи. Постійний ведучий таких фестивальних концертів Олексій Коган за традицією відкриває їх дитячим колективом «Літл Бенд Академі», що представлений обдарованими музикантами, які навчаються у Київській дитячій академії мистецтв, є неодноразовими учасниками таких концертів і завжди демонструють недитяче почуття ритму та злагодженості звуку. Їхня програма – це не лише стандарти класичної джазової музики, а й результат оригінального аранжування їх наставника – заслуженого діяча мистецтв Віктора Басюка.

Джазові імпровізації на теми творів Рахманінова – найтипівіші серед композицій харківчанина Сергія Давидова, який виступив на фестивалі із своїм квартетом. Також учасником мистецького заходу став відомий київський піаніст і композитор Володимир Соляник. Акустична музика, в якій поєдналися «електроніка», слов'янські та східні народні мотиви була виконана «Ер. Джі. Оркестром». У фестивалі також брала участь Львівська група «Шоколад», що є добре відомою в Європі. Український фолк музиканти міксують з фанком та «кислотним» джазом. Виконанням пісень Карпатських і Балканських ромів, а також орієнтальних імпровізації відзначається серед інших колективів творча група «Анна Доміні», вокалістка Марина Захарова та перкусіоніст Орхан Агабеков, який успішно співпрацює з ізраїльським гітаристом Дмитром Гореліком.

У театрі Россіні міста Джана дель Колле (провінція Барі) оначений конкурс вже 16 років організовує музична асоціація «Данієло Лобефаро», який було започатковано як національний та згодом географічно розширено на всю Європу, а пізніше і на всі континенти. Загалом в мистецькому заході взяли участь музиканти з 22 країн світу. Конкурс вирізняється високими вимогами до виконавців. До журі конкурсу увійшло майже сто видатних діячів музичного мистецтва з усіх країн Європи, Росії, Кореї, Японії, який очолив італійський диригент Мікеле Марвуллі.

Молоді київські піаністи – учні дитячої музичної школи № 3, класу заслуженої артистки України, концертмейстера Національної опери, завідувачки фортепіанного відділу дитячої музичної школи № 3 ім. В. Косенка, педагога Київської дитячої академії мистецтв Наталії Роменської, здобули декілька перемог на престижному XII міжнародному музичному конкурсі «П'єтро Ардженто», що відбувся на початку червня 2010 р. в Італії. Це – брати Богдан і Андрій Топоріські та Валентина Осипець, які змогли поїхати в Італію завдяки фінансовій допомозі Президентського фонду «Україна» Леоніда Кучми, знаного своєю багатолітньою підтримкою талановитих дітей. У номінації «Ансамблі» брати Топоровські вибороли перше місце. Це не перша їх перемога. У 2008 році юні піаністи перемогли в Міжнародному конкурсі у Франції, стали номінантами Загальнонаціональної програми «Людина року» 2008 та Національної премії «Гордість країни» (Номінація «Особисте досягнення»). Молода українська піаністка Валентина Осипець, отримала медаль лауреата, посівши третє місце. Валентина – студентка факультету музичного мистецтва Київської дитячої академії мистецтв, успішно поєднує навчання з опануванням професії менеджмента з міжнародного туризму на географічному факультеті Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Випускник бакалаврату КДАМ Гліб Скворцов, лауреат третьої премії, здобуває ще одну професію у Державному університеті фінансів і міжнародної торгівлі, та музика в його житті є пріоритетом. Це є свідченням того, що обдарована особистість обдарована всебічно. Перша премія 11-річного студента Київської дитячої академії мистецтв Юрія Зеленіна долучилася до багатьох таких самих переможних його відзнак з міжнародних змагань, зокрема у Франції (2008, 2009 рр.) він здобув їх чотири.

У Київській міській галереї «Лавра» на початку квітня 2010 року було розпочато проект

«Сонячні барви». У його рамках відкрито виставку кращих робіт юних обдарованих студентів Київської дитячої академії мистецтв та представлено твори сучасних композиторів і композиторів-класиків, які виконав дитячий хор «Щедрик» у супроводі юних музикантив-лауреатів Міжнародного благодійного фонду Володимира Співакова і солістів столичної спеціалізованої музичної школи. На високому професійному рівні учасниками виконувалися твори Шопена, Вівальді, Равеля, Ліста, Чайковського, Римського-Корсакова, Регера, Полевої, Суржи. Концерт був унікальний, адже дитячий хор «Щедрик», який складається з обдарованих унікальними вокальними здібностями дітей, вже 40 років захоплює слухачів, однак виступає в Києві нечасто. Колектив гідно презентує Україну на відомих сценах США, Канади, Німеччини, Австрії та ін. Його відзначено Гран-прі Міжнародного хорового конкурсу в Пауел-Рів'єрі (Канаді) в 1990 році, Гран-прі Міжнародного хорового конкурсу в Де-Мойні (США) в 1992 році, Гран-прі й Золотим дипломом ХХХVI Міжнародного хорового конкурсу в Мендзездруї (Польща) в 2001 році та Золотим дипломом найвищого ступеня «Музика Сакра а Рома» у Римі у 2005 році. В хорі займаються майже 100 дітей із шести років. Нині ним керує донька Ірини Сабліної, засновниці «Щедрика» – Маріанна Сабліна. Також було представлено виставку найкращих робіт юних художників Київської дитячої Академії мистецтв. Проект «Сонячні барви» дає можливість поціновувачам мистецтва повною мірою насолодитися співом, виконавською майстерністю та образотворчими роботами молодих обдарувань України в контексті їх багатомірної діяльності.

У Київській дитячій академії мистецтв 3 липня 2012 р. відбувся міжнародний мистецький фестиваль «Дельфійські ігри»: міжнародна зустріч столиць країн-учасниць СНД та Європи. У фестивалі взяли участь понад 300 учасників з 14 країн світу. У двох вікових групах юні таланти мали можливість продемонструвати майстерність у номінаціях «фортепіано», «скрипка», «народний спів», «баян/акордеон», «хореографія». Виступи конкурсантів тривали у форматі поп-stop, що дозволило можливість для творчого спілкування учасників та гостей фестивалю. До складу професійного журі увійшли видатні діячі мистецтв з Італії, Австрії, Росії, Молдови та України. На урочистому закритті відбулося нагородження переможців конкурсу та гала-концерт на сцені Національної опери України.

Проведене нами дослідження довело яке важливе значення в інтеріоризації культурних цінностей обдарованої особистості відіграє участь у різноманітних фестивалях та конкурсах, які проводяться альтернативними і спеціалізованими навчальними та позанавчальними закладами України. Культурна політика України спрямована на навчання та виховання нового покоління, здатного не лише сприйняти, але й зрозуміти сенс людського існування, основою якого виступає духовне відродження та індивідуальна творчість. В цьому аспекті важливо вже сьогодні переоцінити важливість музичного виховання дітей та юнацтва в Україні. Нагальною потребою є необхідність збереження і розширення мережі спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів, музичних училищ та консерваторій, музичних академій та ін.

Література

1. Грум-Гржимайло Т. Владимир Крайнев: Творческий портрет (Мастерская исполнительского искусства) / Тамара Николаевна Грум-Гржимайло. – М. : Музыка, 2004. – 48 с.
2. Проненко Е., Проненко Н. Выдающиеся музыканты Днепропетровщины. Матвей Борисович Либерман / Евгений Проненко, Наталья Проненко / редакторы : Л.С. Брусова, Т.А. Медведникова. – Днепропетровск : Юрий Сердюк, 2011. – 172 с.
3. Чембержі М. Київська дитяча Академія мистецтв : концептуальні засади діяльності та динаміка зростання / Михайло Іванович Чембержі / Розвиток педагогічної та психологічної наук в Україні 1992-2002 : 36. Наук. праць. – Ч. 2 / АПН України. – Харків : «ОВС». 2002. – с. 292-301.
4. Чембержі М. Хочу створити Сорбону, Окфорд, Кембрідж у галузі мистецтва / Михайло Іванович Чембержі / Бесіду записала В. Федір / Молодь України. — 1995. квіт.
5. Чембержі М., Онупрієнко С. «Ми прагнемо створити базу духовної культури в Україні» : У Києві відкрито Дитячу академію мистецтв / Михайло Іванович Чембержі / Київський вісник. – 1994. – 1 вересня.

References

1. Grum-Grzhimailo T. Vladimir Krainev: Tvorcheskii portret (Masterskaia ispolnitel'skogo iskusstva) / Tamara Nikolaevna Grum-Grzhimailo. – M. : Muzyka, 2004. – 48 s.
2. Pronenko E., Pronenko N. Vydaiushchiesia muzykanty Dnepropetrovshchiny. Matvei Borisovich Liberman / Evgenii Pronenko, Natal'ia Pronenko / redaktory : L.S. Brusova, T.A. Medvednikova. – Dnepropetrovsk : Iurii Serdiuk, 2011. – 172 s.
3. Chemberzhi M. Kyivska dytiacha Akademiia mystetstv : kontseptualni zasady diialnosti ta dynamika zrostantia / Mykhailo Ivanovych Chemberzhi / Rozvytok pedahohichnoi ta psykholohichnoi nauk v Ukraini 1992-2002 : Zb. Nauk. prats. – Ch. 2 / APN Ukrainy. – Kharkiv : «OVS». 2002. — s. 292-301.
4. Chemberzhi M. Khochu stvoryty Sorbonu, Okford, Kembridzh u haluzi mstetstva / Mykhailo Ivanovych Chemberzhi / Besidu zapyala V. Fedir / Molod Ukrainy. — 1995. kvit.
5. Chemberzhi M., Onupriienko S. «My prahnemo stvoryty bazu dukhovnoi kultury v Ukraini» : U Kyievi vidkryto Dytiachu akademiui mystetstv / Mykhailo Ivanovych Chemberzhi / Kyivskiy visnyk. – 1994. – 1 veresnia.

Гавеля Оксана Николаевна, канд. пед.наук, доцент, профессор кафедры общественных наук, Национальная академия управленческих кадров культуры и искусств

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ТВОРЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ УКРАИНЫ КАК РЕАЛИЗАЦИЯ КУЛЬТУРНЫХ ЦЕННОСТЕЙ И ДОСТОЯНИЯ СОВРЕМЕННОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ

В статье обобщается наилучший опыт обучения, воспитания и развития творческой молодежи Украины в условиях учебной и внеучебной деятельности, направленных на интериоризацию отечественных и мировых культурных ценностей. Особенное внимание в исследовании уделяется работе специализированных музыкальных школ-интернатов, музыкальных училищ и консерваторий, международных музыкальных академий, фирм звукозаписи, при содействии которых проводятся разнообразные музыкальные отечественные и международные фестивали и конкурсы.

Ключевые слова: творческая молодежь, одаренная личность, отечественные и международные фестивали и конкурсы

Oksana Gavelya, PhD in Pedagogy, associate professor, professor of social sciences chair, National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

CREATIVITY OF YOUNG UKRAINIAN PEOPLE AS REALIZATION OF CULTURAL VALUES AND SPIRITUAL ACHIEVEMENTS OF MODERN CIVILIZATION

In the article the best practices in training, education and development of creative young people in Ukraine in terms of academic and extracurricular activities to local and global internalization of cultural values are summarized. Special attention is paid to the study of the work of specialized music boarding schools, music schools and conservatories, international music academies, companies recording the assistance which hosts a variety of domestic and international music festivals and competitions.

Great importance is attributed to the author's school music education, such as M.B. Lieberman's one. Among his students are eminent personalities and performers as: A. Bazhenov, A. Babytsky, N. Bialik, A. Marchenko, O. Trostyansky, A. Shustin, G. Kogan, O. Pavlovsky, S. Bresler I., who made a great contribution to the development of national and international music. There are many such examples of continuity in the preparation of outstanding musicians in Ukraine.

As a cultural and educational environment of Ukraine are such unique professional musical creativity of children's centers – Kiev, Lviv, Odessa, Kharkiv schools. Their productive activities during the twentieth and twenty-first century has brought significant achievements at national and international level of music.

M.V. Lysenko Kyiv Specialized Secondary Music Boarding School is one of the leading institutions of Ukraine and all over Eastern Europe in the training of musicians concert profile qualifications. In different years the teaching staff included such well-known masters of music as K. Mikhailov, A. Lufer, A. Yankelevych, W. Jablonski et al. Many famous authors have created a school. By teaching in schools are also invited leading musicians from other agencies and institutions in Ukraine – soloists of the National Opera and the National Philharmonic of Ukraine National Symphony Orchestra and others.

By the time of its existence the school of M.V. Lysenko has produced over 2,000 national winners of international music competitions of all performing disciplines, held in different countries in Europe, Asia and America. Professional achievements of pupils is largely due to not only the old traditions, but the fact that there is practically realized effective form of training highly skilled musicians, their training in the «School-university» that meets international standards.

School produced many famous folk and popular artists of Ukraine, laureate of international competitions, prominent figures of music. Among them I. Shamo, J. Frankel, L. Dychka, G. Lysenko, M. Stepanenko, V. Horan, A. Dmitrenko, V. Bystryakov, T. Petrynenko, P. Zybrov and many others.

Lviv Secondary Specialized Music boarding school named after Solomiya Krushelnitska known for its deep traditions, the origins of which are found since the XVIII-XIX century. School History behalf Krushelnitskoyi in XX-XXI century, connected with such outstanding musicians as W. Barvinsky, A. Kos Anatolskyi, N. Wheels, L. Divinity, S. Ganych, D. Gerasimov, E. Chupryk et al. Notable alumni work not only in Ukraine, but also abroad. It composers -

M. Skoryk, B. Felts, A. Korchynskiy, V. Besedin, O. Bodin, N. Shoemaker-Savvytska et al.

In 2013, Odessa Specialized Secondary Music Boarding School named Professor P. Stolyarskiy marked its 80th anniversary. The school is named in honor of outstanding musicians and teachers. His pedagogical methods sprouted outstanding results. D. Oistrakh, E. Hylels, B. Goldstein, V. Klimov, R. Fine, S. Snytkovskyy, M. Weimann, P. Vernikov and others – the names of earlier generations, who currently serve legend of the violin world of art.

History of Kharkiv specialized secondary school boarding began in 1933. In the early 90-ies of XX century on the initiative of the staff of the school there were several large-scale musical projects of international importance. The first of these - Competition for Young Pianists Krainev (beg. 1992), which was made by the founder of Honored Artist of Ukraine, Prof. V.N. Altukhov which of 1984 led Kharkiv secondary specialized boarding school. In the 1997 competition went to the European Union of Music Competitions for Youth, it means that the high international status.

Today Lviv Secondary Specialized Music boarding school named after Solomia Krushelnyska known for its winners. Notable alumni work not only in Ukraine, but also abroad.

In Odessa Specialized Secondary Music School of Professor P. Stolyarskiy to date and active and diverse activities as students and teachers for the development and internalization of cultural values of national and world culture.

In 1994, in the capital of Ukraine on the Dnipro bank was founded the Kiev Academy of Arts as a child embodies the dream of a famous Ukrainian composer and teacher M. Chemberzhi. The original concept of continuous professional education is an effective model when one school gifted child goes from elementary to higher education.

Keywords: creative youth gifted individual, national and international festivals and competitions

УДК: 111.852:236.1

Ємець Наталія Анатоліївна
канд. філос. наук, доцент,
завідувач кафедри гуманітарних дисциплін
Чернігівського національного
технологічного університету

ІДЕЯ ПЛАТОНА І АРИСТОТЕЛЯ ЯК ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ НЕОСХОЛАСТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ДОБИ УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

Розглядається вплив філософії античної Греції на формування класичної філософії в Україні в XVII – на початку XVIII століття. Античний культурний і, перш за все, філософський, спадок в процесі формування національної та суспільної свідомості в даний період відіграв фундаментальну роль. Аналізується онтологічна та антропологічна спадщина Платона та Аристотеля, на яку спирається вітчизняна філософська думка XVII – поч. XVIII ст.

Ключові слова: неосхоластична філософія, барокова схоластика, аристотелізм, неоплатонізм, натурфілософія, антропологічні пошуки, антична культура.

Постановка проблеми. Проблематика статті пов'язана з культурно-історичними обставинами, у яких відбувається становлення професійної філософії в Україні за часи вітчизняного бароко. Національно-визвольні змагання, військові протистояння середини та другої половини XVII ст. безпосередньо впливають на формування національної та суспільно – культурної свідомості, невід'ємною складовою якої і, одночасно, відображенням її, є філософська думка. У діалозі української та європейської культур XVII-XVIII ст. надзвичайно складний і виснажливий період. Саме на цей час припадає яскравий і самобутній розвиток українського бароко, яке, на думку В. Павлова, так само як і європейська барокова культура в цілому, звертається до кращих надбань Античності [12, 217]. Ця тенденція в повній мірі знайшла своє відображення і у філософії зазначеного періоду, яку Я. Стратій визначає, як «барокову схоластику» [14, 91], для котрої античний культурний і, перш за все, філософський, спадок відіграв фундаментальну роль. Це й зумовлює **актуальність** нашого дослідження, коли діалогічність культурних процесів знову на часі.

Аналіз досліджень і публікацій. Сучасні дослідники української філософської думки XVII-XVIII ст. – І. Бичко, В. Горський, М. Кашуба, В. Нічик, Я. Ісаєвич та ін. розглядають філософські ідеї зазначеного періоду як своєрідне поєднання вітчизняної традиції київського «візантизму» зі здобутками не лише західноєвропейської схоластики, а й ідей гуманізму, реформації, раннього